

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:20

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:20

Onsdagen den 7 mars

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Utrikesminister Carl Bildt

Information och samråd inför möte med Europeiska rådet den 8 och 9 mars 2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi från EU-nämnden hälsar statsministern, utrikesministern, ambassadören vid EU-delegationen Sven-Olof Petersson, statssekreterare Nicola Clase och alla övriga hjärtligt välkomna till detta samråd. Vi hoppas att vi ska få en trevlig stund tillsammans. Vi ska försöka hålla oss inom en tidsram på ungefär en och en halv timme. Det tror jag att vi kan klara. Jag överlämnar direkt ordet till statsministern. Varsågod.

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr ordförande! Ärade ledamöter! Jag hoppas också kunna bidra till detta på bästa sätt. Vi har som sagt ett möte med Europeiska rådet den 8 och 9 mars, och där står klimat- och energifrågorna i fokus. Viktiga och konkreta beslut förväntas fattas, beslut som kommer att stärka unionens ledande roll i det globala klimatarbetet. Det kan synas vara en ofta använd frasering, men man kan faktiskt tala om att detta toppmöte därmed har förutsättningar att bli historiskt.

På dagordningen står också Lissabonstrategin, regelförenkling, det transatlantiska samarbetet samt Berlindeklarationen. Vi kan också konstatera att detta blir det sista möte som den franske presidenten Chirac kommer att delta i.

Global uppvärmning är ett faktum. Efter sex års arbete kunde experter från över 130 länder i FN:s klimatpanel, det som kallas IPCC, nyligen konstatera att det är människan som ligger bakom klimatförändringar i mycket stor utsträckning. Rapporten konstaterar att den globala medeltemperaturen liksom havsytan stiger och likaså att vi allt oftare kommer att utsättas för extrema vädersituationer med svåra översvämningar och torka som följd om nuvarande trend inte ändras.

Klimatfrågan utgör ju en av Sveriges men också EU:s och världens verkligt stora samhällsutmaningar. Vi har ett stort ansvar inför framtida generationer att säkerställa att vi lyckas formulera en politik för långsiktigt hållbar utveckling.

Jag besökte Svalbard i förra veckan och kunde då ta del av den senaste forskningen på området. Det var tydliga fakta som presenterades kring människans påverkan på klimatet.

Sverige har en lång tradition att vara pådrivande i miljöpolitiska sammanhang. Det är en tradition som den svenska regeringen kommer att fortsätta att hedra och utveckla inför nya utmaningar. Klimatfrågans utmaningar kräver en ny politisk ansats. En viktig del i denna förnyelse handlar om att slå hål på myten om att tillväxten är miljöns fiende. Sverige utgör här ett levande exempel på motsatsen. Sedan 1990 har vår ekonomi vuxit med 36 procent samtidigt som utsläppen har minskat med 7 procent. Satsningar på forskning och ny teknik tillsammans med en översyn av skatter och regelverk kan öppna för en utveckling där miljön blir en hävstång för såväl nya företag som arbetstillfällen.

Den svenska regeringen har som tre steg i denna strävan dels sammankallat ett särskilt vetenskapligt råd med fokus på klimatfrågan, dels låtit samla näringsliv, politik och forskning i en kommission för hållbar utveckling – den har presenterats i dag vid en särskild konferens – och dels tagit initiativ till en särskild parlamentarisk beredning. Detta har vi gjort för att lägga grunden inte bara för en nationell klimatstrategi utan även för att förbereda Sverige för vad vi vill lyfta fram som en av huvudfrågorna under det svenska ordförandeskapet i EU 2009.

Med egna, ambitiösa målsättningar har EU också större möjligheter att påverka andra länder att röra sig i samma riktning. Detta är vitalt, då EU står för endast 14 procent av de samlade växthusgaserna. Länder som USA, Kina och Indien måste därför införlivas i post-Kyoto-överenskommelsen. Till våra nationella insatser vill vi därför foga en strävan att söka globala lösningar och internationellt samarbete till svar på de många klimat- och miljöproblem vi upplever lokalt. En viktig del i det arbetet blir att i de förhandlingar som ska leda fram till en ny klimatregim efter 2012 försöka få med flera parter. EU-samarbetet blir naturligt att koppla till detta, och det är därför av vikt att vi kan förmå EU att ta sikte på detta redan nu, men inte minst genom att markera klimatfrågan som viktig under 2009. Ett steg på den vägen som särskilt förtjänar att nämnas är det informella ministermöte som Sverige håller nu i juni 2007 och som är tänkt att bli en del i dialogen mot en ny klimatregim.

Alliansregeringen har högt ställda ambitioner för klimatarbetet, både internationellt och här hemma. Vår målsättning är att Sverige ska vara en ledande förebild för ett modernt samhälle som är miljöanpassat och byggt på förnybara resurser och där en tillväxtvänlig politik kan bedrivas i samklang med jordens klimatvillkor. Vi tror på att nationellt visa ledarskap genom att vara det goda föredömet samt att internationellt agera för att samla Europa och världen till gemensamma klimatåtaganden.

Inte minst mot denna bakgrund känns det särskilt glädjande att det enskilt viktigaste beslutet vid rådets sammankomst rör ambitionsnivån för de kommande FN-förhandlingarna om hur klimatförändringarna ska motverkas efter 2012, när nuvarande Kyotoavtal löper ut. Europeiska rådet förväntas ställa sig bakom målet att EU ska minska sina utsläpp av växthusgaser med 30 procent senast 2020 inom ramen för en internationell överenskommelse. Oberoende av en sådan överenskommelse ska EU minska sina utsläpp med 20 procent under samma period. Som bekant verkar regeringen för en än högre målsättning, nämligen att ett 30-

procentigt åtagande borde gälla för EU även utan en internationell uppgörelse.

Själv har jag under de senaste dagarna haft flera kontakter, senast med den brittiske premiärministern Tony Blair i London i går, som visar att Sverige har sällskap av en bred krets länder som verkar för en så ambitiös linje som möjligt.

Även om enighet inte nu kan nås om ett 30-procentigt åtagande av detta slag kan jag konstatera att vi tillsammans med likasinnade stater under förberedelserna inför toppmötet steg för steg verkat för skärpningar på avgörande punkter. Vi har verkat för att Europeiska rådet ska ange vilka drastiska utsläppsminskningar som krävs på sikt. Då talar vi om mellan 60- och 80-procentiga reduktioner före 2050. Vi har också pläderat för att klimatproblemet behöver angripas på bred front genom vidareutvecklingen av handel med utsläppsrätter, åtgärder särskilt inriktade på transportsektorn och utveckling och spridning av ny teknik. En 50-procentig ökning av resurserna för EU:s energiforskning förutses.

Vi kommer aldrig att kunna stoppa klimatförändringarna om vi inte gör en koppling till energipolitiken. Energi står för 93 procent av koldioxidutsläppen. Dessutom skulle EU:s import av olja och gas öka volymmässigt med 40 procent fram till 2030 med nuvarande trender och energipolitik, samtidigt som andra delar av världen, framför allt USA, Kina och Indien, kommer att ha ännu större behov. Detta skulle leda till råvarubrist, ökande priser och extrem sårbarhet.

Det är därför mycket glädjande att trots inledande tveksamhet från många det nu syns föreligga enighet om konkreta åtaganden både när det kommer till att formulera ett övergripande mål för energieffektivitet och för andelen förnybar energi inom EU – minst 20 procent av energikonsumtionen 2020 – och ett mer specifikt mål för andelen biobränslen i transportsektorn, minst 10 procent fram till 2020.

Det återstår för toppmötet att avgöra om åtagandet för andelen förnybar energi ska vara bindande eller ej. Denna fråga är i sin tur naturligtvis nära förknippad med hur åtagandet ska fördelas på EU:s medlemsländer. Regeringen driver hårt att målet ska vara bindande, och vi kommer att verka för att vi får en rättvis fördelning som inte riskerar att snedvrida konkurrensen. Regeringen stöder även ett bindande 10-procentigt åtagande för biobränsle och den markering som samtidigt görs av vikten av att gå vidare mot den andra generationens biobränslen.

Sistnämnda åtagande ingår i den energihandlingsplan som Europeiska rådet väntas anta och som kommer att biläggas slutsatserna. Från svensk sida välkomnar vi de starka kopplingar mellan energi- och klimatpolitiken som görs i denna handlingsplan, såväl i EU:s interna energipolitik som i energisamarbetet med omvärlden. Sverige stöder planens allmänna inriktning på åtgärder för att fullfölja den inre marknaden för el och gas liksom inriktningen att skärpa kraven på åtskillnad mellan distribution och produktion av energi.

Energihandlingsplanen löper från 2007 till 2009, och dess uppföljning och vidareutveckling förväntas bli en central uppgift för det svenska ordförandeskapet hösten 2009. Redan nu kan vi alltså se en viktig fråga med bäring på just klimatfrågan som vi ges möjlighet att lyfta in i vårt kommande ordförandeskap.

2006/07:20

7 mars

Herr ordförande! Det andra stora ämnet är, som brukligt vid vårt toppmöten, uppföljningen av Lissabonstrategin. Den förhållandevis goda ekonomiska utvecklingen i EU under senare tid med både högre tillväxt och höjd sysselsättningsgrad skulle kunna tas som intäkt för att Lissabonprocessen börjar ge resultat. När den tyska förbundskanslern Angela Merkel höll ett tal i Bundestag den 1 mars lyfte hon fram Sverige som ett av de fyra länder som klarar av att leva upp till Lissabonmålen. Det är glädjande, men ska också tjäna som sporre för att vi ska bli ännu bättre. En tillfälligt förbättrad konjunktur får inte leda till att det reformarbete som medlemsländerna kommit överens om stannar av. Bristande genomförande är alltså något av Lissabonprocessens akilleshäla. Särskilt när det gäller arbetsmarknadspolitiska reformer och åtgärder för att öka arbetskraftsutbudet är förnyade ansträngningar angelägna.

Den inre marknaden är EU-samarbetets alltför ofta bortglömda kärna. Den utgör inte bara en grundförutsättning för den europeiska industrins konkurrenskraft i stort utan är i allra högsta grad av vikt för den exportberoende svenska industrin. Ömsesidigt erkännande är en grundläggande princip för handeln inom EU sedan decennier. I praktiken kvarstår dock många hinder som försvårar, inte minst för mindre företag. Från svensk sida hoppas vi därför att detta toppmöte kan ge impulser till något av en nystart för frågor som rör den inre marknaden.

Som säkert är känt är en av regeringens ambitioner att minska företagens regelbörda med 25 procent fram till 2010. Vi vill med detta underlätta för företag att starta, stanna och växa i Sverige för att på så sätt kunna lägga grunden för jobb åt fler. Samtidigt är vi medvetna om att just många svenska företag i dag brottas med byråkrati och hindrande regler när de försöker verka på den europeiska marknaden. Att frågan om regelförenklingar nu lyfts fram som viktig för EU är därför något vi välkomnar. Vi kommer därför att med kraft stödja det tyska ordförandeskapets förslag att sätta upp som mål att minska företagens administrativa börda till följd av EU-lagstiftning med en fjärdedel fram till 2012.

Till middagen på torsdag har ordförandeskapet aviserat två diskussionsämnen, nämligen det transatlantiska partnerskapet och Berlindeklarationen. Angela Merkel har tidigare i år förutskickat ett initiativ för att intensifiera det transatlantiska ekonomiska samarbetet – detta inför toppmötet mellan EU och USA, som äger rum den 30 april. Det finns all anledning att stödja ett sådant initiativ, som kanske i första hand ska inriktas på att undanröja hinder för handelsutbytet orsakade av onödiga skillnader i regelsystemen. Men vi ser också hur klimat- och energifrågan kommer alltmer i fokus i våra relationer med USA. Toppmötet med USA blir självfallet ett viktigt tillfälle att diskutera dessa frågor med utgångspunkt i de tydliga ställningstaganden som vi alltså väntar oss under nu stundande möte.

Den 24–25 mars kommer EU:s stats- och regeringschefer att tillsammans fira 50-årsminnet av Romfördragets undertecknande. Med Romfördraget lades, som ni säkert alla vet, grunden till det europeiska samarbete vi i dag känner. Med detta öppnades inte bara en möjlighet att få ett slut på de sönderslitande konflikterna på vår kontinent utan också en möjlighet till en fredlig integration mellan länder som saknar motstycke i vår historia. Grunden lades för att konflikter löses vid förhandlingsbordet i stället för på slagfältet. Demokrati och frihet säkrades i en del av värl-

den där detta länge var värden som stod hotade. Det räcker med att gå något decennium tillbaka i tiden för att se den roll som EU har spelat i Europa. Då handlar det om medlemskap för länderna i det forna Öst- och Centraleuropa, vilket blev en starkt bidragande faktor för att få på plats demokratiska institutioner, fungerande rättsstater samt reformer för fungerande marknadsekonomier. EU:s historiska uppgift, att på demokratisk väg ena Europa, har kort sagt varit en framgångssaga, som ännu inte är fullbordad.

När EU i mars ska samlas för att fira Romfördraget är det också tänkt att en kort deklaration ska antas, och Angela Merkel väntas vid torsdagens middag redovisa sina tankar om vad denna deklaration bör innehålla. Tanken är att detta politiska uttalande ska spegla unionens framsteg under 50 års verksamhet, de värden som förenar medlemsstaterna och som unionen bygger på samt de utmaningar som finns inför framtiden. Från svensk sida har vi särskilt betonat vikten av den fortsatta utvidgningen.

En rad aktuella utrikespolitiska frågor kommer att diskuteras under utrikesministrarnas middag. Till dessa hör Irak, Libanon och Somalia.

Detta, herr ordförande, var i korthet de frågor som jag från regeringens sida ville informera om inför vårt deltagande i vårt toppmöte. Därmed är jag redo att ta del av EU-nämndens tankar och synpunkter samt svara på eventuella frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag kan informera statsministern och även utrikesministern om att EU-nämnden var på en studieresa till det tyska ordförandeskapet här under måndagen och tisdagen, och fick då också en väldigt intressant och givande information om hur ordförandeskapet arbetar med vissa frågor som naturligtvis också kommer upp på Europeiska rådet och generellt hur man arbetar med fördrag och andra saker som är aktuella ämnen.

Med det vill jag då släppa ordet fritt. Det finns säkert en hel del frågor och synpunkter till statsministern samt medskick av olika slag.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Herr ordförande! Tack, statsministern för redovisningen! Jag skulle vilja börja med att tala lite grann om Berlindeklarationen. Jag skulle vilja få reda på vad statsministern själv tycker att det ska stå i deklarationen, som budskap till Sveriges folk och till befolkningen i alla EU-länder, förutom vikten av utvidgningen. Det måste ju också finnas andra saker som man vill förmedla till människor.

Fördraget kommer naturligtvis inte att komma upp direkt, men det kommer naturligtvis att diskuteras. Vi märkte i Tyskland att man hade en väldig diskussion om fördraget. Där undrar jag hur statsministern tänker agera för att skapa allianser för att fördraget ska stå så oförändrat som möjligt. Det är vi ju faktiskt överens om. Jag har ju förstått på senare tid att vi ska arbeta för att förslaget om fördraget ska vara så oförändrat som möjligt. Då undrar jag hur statsministern tänker agera i det fallet.

Anf. 5 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Herr ordförande! Jag har en fråga om utsläppen av växthusgaser, där EU är överens om att minska med 20 procent, medan den svenska rege-

ringen tillsammans med andra har föreslagit en 30-procentig minskning. Min fråga är konkret: Hur kommer Sverige och alliansregeringen att fortsätta jobba och sträva för att förbättra miljön och framför allt de här målen inom EU?

Anf. 6 ERIK A ERIKSSON (c):

Herr ordförande! Jag vill tacka statsministern för en bra redovisning. Vi delar mycket av de synpunkter som du redogör för – för att inte säga alla.

Med tanke på att jordens befolkning inom en 50-årsperiod kommer att gå från 6 miljarder till 9 miljarder och att behovet av livsmedel då kommer att i stort sett fördubblas, samtidigt som vi då ställer krav på att produktionen av biobränslen ska öka – inte bara i Sverige och EU, utan jag tänker även på de fattigare länderna – är frågan hur vi kan hjälpa tredje världens fattigare länder genom att vara framsynta och positiva i vårt arbete i EU och öppna upp för nya EU-länder men också stärka samarbetet för fattiga länder.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Susanne Eberstein, Berlindeklarationen är tänkt att vara kort. Det kommer naturligtvis att göra att allt inte kommer med. Det kändes nästan en stund där som om det kanske är vi från regeringen som borde ställa frågor till EU-nämnden, som har varit så nära det tyska ordförandeskapet, så att vi kunde få höra en del. Jag tror att alla förstår att processen bygger väldigt mycket på att det är just tyskarna som tar fram detta utkast, som säkert kommer att komma väldigt nära själva mötet.

Vi har framfört några saker som vi tycker borde vara med i denna korta deklaration. Fem övergripande teman har vi sagt att vi gärna ser reflekteras.

Det första är att det demokratiska Europa är byggt kring värden som förenar alla medlemsländer och som är tongivande i den europeiska traditionen. Vi nämner då att vi tycker att unionens utvidgning visar på dess framgång och attraktivitet. Man söker sig faktiskt till en krets av likasinnade. Man vet att det är vissa värden man ansluter sig till.

Vi tycker att den inre marknaden är EU:s kärna, vilket jag också nämnde i min inledande text, som en viktig grund för ekonomiskt välstånd, sysselsättning och trygghet.

Vi nämner också att EU måste vara en global aktör och finna svar på globala utmaningar. Det är särskilt viktigt, ser vi, kring klimatfrågan.

Det är för övrigt det fjärde temat: Vi ser gärna att miljö- och klimatutmaningen återspeglas i Berlindeklarationen.

Det femte temat är att internationell brottslighet ska bekämpas under ledorden frihet, säkerhet och rättvisa.

Det är det vi har fört fram till det tyska ordförandeskapet i den här processen.

Frågan om fördraget togs upp här. Det här är ett toppmöte som, som sagt, kommer att handla väldigt mycket om energi, klimat och uppföljning av Lissabonstrategin. Jag förutser inte nu stora diskussioner kring fördraget. Det är en process som alla vet att det tyska ordförandeskapet tänker sig att komma längre i till junitoppmötet.

Det pågår ju diskussioner. Jag hade sådana med Tony Blair kring hur man ska se på den fördragsprocess som nu är. Går det att ta ned detta i förhållande till det som var? Kan det bli mindre? Detta verkar vara en allmän inriktning: Saker och ting tas bort. Exakt hur mycket och exakt vad är naturligtvis inte någonting som är färdigt. Det finns de som gärna tycker att saker och ting ska föras till, bland annat detta med klimatfrågor, som faktiskt har blivit väldigt stort i vår värld efter att fördraget ingicks.

Det är det vi vet just nu. Som sagt: Det kommer inte att vara stort vid detta toppmöte.

När det gäller växthusgaserna är det väldigt viktigt att det från internationella åtaganden om att möta reduktioner sedan naturligtvis måste utvecklas nationella svar. Vi har kommit långt, längre än många andra, men vi har också mycket kvar att göra. I mycket av hållbarhetsarbetet i den kommission jag nu ska leda och i det arbete som Andreas Carlgren också bedriver ingår ju att ta fram det man behöver beträffande budgetmedel och styrmedel av olika slag. Det kan handla om skatter eller avgiftskonstruktioner – inte minst den nu uppseglade diskussionen om utsläppsrätternas konstruktion. Allt det där ska vägas in. Vi ska också se till att vi kan komma längre.

Det känns ju, varhelst man reser över detta land, som om det överallt nu pågår stora insatser för att vi faktiskt ska möta klimatutmaningen. Det syns i jordbruket, i byggandet, i boendet, i industrin, i transportsektorn och i industrin. Låt oss bara bejaka detta. Låt oss se till att den här väldigt starka drivkraften som nu finns gör att vi helst kommer fram ännu fortare än vad vi indikerar. Det kommer också att vara vår attityd. Om vi får andra att gå med på tuffa mål så är därmed inte sagt att vi inte behöver gå ännu längre. Vi talar om 60–80-procentiga reduktioner fram till 2050 för att möta IPCC-strategin om att nu balansera växthusgasansamlingen i atmosfären så att vi inte får en större uppvärmning igen utan att den kan stanna vid 2 graders medeltemperaturökning.

Mycket av detta är redan på väg i Sverige, och mycket av detta kommer att följa det arbete vi vill göra.

Det teaterviskades här förut, så jag missade om det var en särskild fråga som riktades till mig från Erik Eriksson.

Anf. 8 ERIK A ERIKSSON (c):

Frågan rörde hur ett samlat beslut om klimat- och produktionsmål beträffande klimat och biobränslen kan påverka tredje världen. Hur kan vi hjälpa fattigare länder genom det samarbete som faktiskt kan bli verklighet i morgon?

Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Vi ska komma ihåg att det vore fantastiskt om EU kunde samla sig till att enas om styrande krav som vi lägger på oss själva och på varandra, men det är klart att det också kan vara ett stöd för ambitioner som finns över hela vår värld för att agera för sådant som är förnyelsebart och hållbart, att utveckla alternativ och att kunna möta klimatutmaningar, framför allt i de delar av världen där dessutom alla är överens om att de största negativa konsekvenserna av den globala uppvärmningen kommer att synas först, nämligen i många av utvecklingsländerna.

Därför tror jag att det är viktigt att EU tar på sig rollen av att också vara en global aktör. Det var väldigt tydligt för mig till exempel att Storbritanniens premiärminister Tony Blair tycker att det här mötet är väldigt viktigt, men han tycker också att G 8-mötet i början av juni är extremt viktigt för att också få så att säga ett globalt förhållningssätt och globala överenskommelser som också för in Kina, Indien och USA och som också förhåller sig till andra delar av världen, som kanske inte har samma möjligheter att med resurser möta klimatutmaningen men där det väldigt ofta handlar om kunskapsöverföring.

Vi bör också vara öppna för att på olika sätt ställa oss frågan: Kan vi göra mer? Kan vi vara med i en process där vi för över tekniskt kunskande? Vi hade en sådan diskussion, kan jag säga, när Tanzanias president Kikwete var här. Han bejakade detta väldigt mycket och sade: "Ni har väldigt mycket av den kunskap vi skulle behöva, för vi är också bekymrade av att vi ser konsekvenserna av den globala uppvärmningen."

Anf. 10 JACOB JOHNSON (v):

Herr ordförande! Jag vill återkomma till innehållet i Berlindeklarationen. I den förhandsinformation jag har fått finns det ytterligare en punkt som statsministern ej nämnde, som är sagd ska ingå, nämligen regeringschefernas åtaganden för att förse EU med nödvändiga instrument för att uppnå de mål och ambitioner som ingår i EU:s framtid. Den här deklarationen ska ju enligt Merkel utgöra grunden för en konstitutionell process med målet att åstadkomma en ny konstitution på plats före valet till EU-parlamentet sommaren 2009.

Min övergripande fråga är naturligtvis: Vilka är de svenska positionerna i dessa frågor i dag? Det talas mycket om behovet av debatt och öppenhet för att förankra EU bättre hos svenskarna, men för att kunna debattera måste såväl vi i oppositionen som allmänheten kunna veta vilka åsikter regeringen har.

Några exempel: Det är väl känt att Polen när det gäller europeiska värden ville ha in skrivningar om Europas kristna arv. Vilken är den svenska positionen?

Varför beskrivs värden som till exempel frihet, ansvar och solidaritet som europeiska värden? Betyder det att de bara gäller Europa och att dessa värden inte omfattas av andra delar av världen?

Vilka instrumentella åtaganden har statsministern gjort för att stärka EU:s inre och yttre säkerhet?

Vilka förändringar av det numera döda konstitutionella fördraget har den svenska regeringen signalerat som möjliga eller önskvärda?

Hur ser statsministern på den tänkta tidsplanen för konstitutionen? Enligt Tysklands EU-minister, Günter Gloser, måste en omförhandlad konstitution vara överenskommen inom ett år från i dag för att sedan kunna ratificeras före EU-valet i juni 2009.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Därmed återgår vi till ordningen och tar partierna i storleksordning.

Anf. 12 KARIN PILSÄTER (fp):

Det gäller att alltid komma ihåg, när man arbetar med EU-frågor, att det viktigaste är att göra någonting åt jordbruksprotektionismen – detta

sagt som en kommentar till föregående diskussion. Men det hoppas jag att ni har med er och tänker påpeka med jämna mellanrum även under detta toppmöte.

Att klimatfrågorna kommer upp till så tydligt beslutsfattande nu är ju enormt glädjande, och det passar ju väldigt bra att de gör det tillsammans med Lissabonstrategin. För att de här målen ska kunna förverkligas handlar det ju också om teknikutveckling och att innovationer omsätts i praktisk produktion.

Därför tänkte jag särskilt ta upp den så kallade FoU-paradoxen. Det är ju någonting som hela EU lider av: Man får inte ut tillräckligt mycket produkter och verksamhet ur forskning och de pengar som man satsar på forskning jämfört med andra regioner i världen. Ett land som dessutom drar ned EU-genomsnittet här är ju Sverige. Den svenska FoU-paradoxen är ju väldigt stor jämfört med andra. Vi satsar väldigt mycket pengar i Sverige på forskning och får ut ovanligt lite för detta, även med EU-mått mätt. Därför skulle jag vilja höra lite om hur statsministern avser att agera för att Lissabonagendan ska bli tydligare när det gäller att det inte bara handlar om pengar in i forskningen utan verksamhet ut också.

Anf. 13 INGVAR SVENSSON (kd):

Herr ordförande! Det är ju två ämnen som står på tapeten här: Lissabonprocessen och energi- och klimatfrågorna. Det är ju intressant om man då börjar fundera och kombinera ihop de här två. Om Lissabonprocessen är framgångsrik får vi en växande ekonomi inom hela EU-området, och det kommer att påverka utsläpps- och energifrågorna. Hur ser statsministern på den relationen? Kommer det att påverka målen för utsläpps- och energifrågorna?

Sedan hade jag en fråga om den globala samverkan. Indien och Kina är nu starkt växande ekonomier. De kommer helt klart att successivt påverka utsläpps- och energifrågorna i takt med att de växer. Min fråga är: Finns det några tankar på ett djupare samarbete från EU:s sida med de här länderna för att därmed kunna påverka energi- och klimatfrågorna?

Min tredje fråga gäller Berlindeklarationen. KU var i Bryssel i förra veckan, och vi fick också en del information. Uppenbart kommer deklarationen att innehålla något om EU:s framtid, men det kommer inte att vara någon substansdiskussion om fördraget, som statsministern sade. Det intressanta är ju hur statsministern ser på tidtabellen för processen till ett nytt fördrag. Är det möjligt att komma i hamn så att det kan vara ratificerat av samtliga medlemsländer inför valet 2009?

Anf. 14 PER BOLUND (mp):

Herr ordförande! Jag tänkte också återvända till klimatfrågan. Det har i och med de senaste rapporterna från bland annat IPCC och forskningsrapporter blivit fullständigt klart att det mål om 20 procents minskning av växthusgasutsläppen som EU:s energi- och miljöministrar kommit överens om är långt ifrån tillräckligt. Det är verkligen på ett slags skammens gräns, kan man säga. Man måste också vara ärlig och säga att om man bara lyckas komma överens om 20 procents minskning till 2020 kommer det i princip att vara omöjligt att uppnå de långsiktiga målen att minska med 60–80 procent till 2050.

2006/07:20

7 mars

Vi anser därför att den energiplan och de klimatavtal som ligger på bordet måste förstärkas snarare än försvagas. Det vore därför viktigt att få höra från statsministern om han kan acceptera ytterligare försvagningar av de delmål som föreligger, till exempel vad gäller bindande mål för förnybar energi, och hur långt statsministern kan tänka sig att gå för att motverka sådana försvagningar.

Cecilia Malmström har sagt att det inte kommer att bli något 30-procentsmål. Det är uteslutet. Det vore också intressant att höra vilka initiativ och kontakter som statsministern har tagit för att påverka de länder som har varit skeptiska till långtgående klimatkrav, till exempel några av våra grannländer, innan man vek ned sig från den position man tidigare hade om 30 procent. Har man tagit några initiativ, har man tagit några kontakter med tveksamma länder innan man gick ned till en lägre ambitionsnivå?

Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr ordförande! Först ska jag lägga till som svar på den tidigare frågan att vi har 350 miljoner euro avsatta för klimatomställningsåtgärder i Afrika i EU:s budget.

Sedan till Jacob Johnsons frågor. Det är möjligt att det för EU-nämnden har framställts att man skulle försöka göra referenser till fördragsfrågan. Det är inte de uppgifter jag har. Jag är inte säker på att det kommer att bli fallet. Därmed ser jag inte framför mig att Berlindeklarationen blir en del av hur fördragsfrågans fortsatta hantering ska se ut, utan det är min övertygelse, precis som jag sade i tidigare svar, att det är för junitoppmötet som de frågorna kommer att aktualiseras.

Jag kan inte ha någon uppfattning. Jag hör också alla som säger att det bör vara på plats och ratificerat före valet till Europaparlamentet 2009. Men det är ofta bättre att börja med substansen och se vad det i så fall är som ska göras snarare än att börja med löften om exakt vilken månad eller del av året som det beslutet ska vara klart. Vi vet ju att vi har en stor grupp av länder som har ratificerat, men vi har också en mindre grupp – dit hör också Sverige – som inte har gjort det.

Vad som är tydligt kunde utgående ordföranden Vanhanen säga redan i december efter konsultationer. Det kommer inte att bli exakt det fördrag som har fallit i två länders folkomröstningar. Det kommer inte att bli något helt annat. Men det kommer i bärande delar att bli detta. Sedan börjar man diskutera vad som möjligen ska tas bort och om något möjligen kan föras till. Men det är för tidigt att egentligen säga mer än så i dag. Därmed kan jag inte heller ha någon uppfattning om den exakta tidtabellen.

När det gäller Karin Pilsäters fråga kan jag säga att det ju finns formuleringar här som skulle göra varje folkpartist överlycklig. I § 15 nämner man *well-functioning knowledge triangle, education – research – innovation*, och sedan för man resonemang om just detta. Det måste alltså hänga ihop. Innovation måste gå hand i hand med utvidgade ambitioner när det gäller forskningsanslag och modernisering av budget, som inte nämns här men som vi ofta driver. Att EU borde få en mer modern profil på sin budget är en del av det som vi också ser för kommande år när det gäller budgetöversyn. Det kommer att vara en väldigt viktig

svensk diskussion som vi är beredda att föra, förhoppningsvis med många andra parter.

Men det finns flera fall här. Det finns också en tidigare paragraf som är inne på resonemang om vikten av 3 procents *spending of GDP* när det gäller forskning och utveckling och också just den problematik som Karin nämnde. Det är åtminstone uppmärksammat. Sedan är inte det samma sak som att allting fungerar bättre. Men det finns flera skrivningar om detta i slutsatserna.

När det gäller EU:s fortsatta hantering görs faktiskt en markering av villigheten att tala med andra delar av världen när det gäller den fortsatta klimatstrategin. Jag nämnde också det inkommande toppmötet med USA. Det märks både på Angela Merkel och på Tony Blair att G 8-mötet i början av juni också betraktas som väldigt viktigt i det här hänseendet.

EU som sådant, men också flera av EU-ledarna som är med i andra sammanhang, tror jag ser det som en grund att stå på att Europa verkligen kan visa att vi kan ta viktiga steg framåt för att sedan också säga till andra länder att nu måste det här bli ett globalt åtagande. Det nämns särskilt i slutsatserna att vi är öppna för det och vill se en sådan fortsättning.

Per Bolund frågar om processen fram till nu. Det är naturligtvis alltid möjligt att säga att det borde ha varit mer, det borde ha gått längre. Jag tycker att det är viktigt att vi nu faktiskt kan ta ställning till mål som också sätts för länder som inte alls har kommit särskilt långt. Jag kunde till exempel konstatera Tony Blairs svängning i synen på en förnybar energianandel på 20 procent, som han också säger att han vill att Storbritannien ska ansluta sig till. När man jämför Sverige och Storbritannien ska man komma ihåg att vi väl snart är uppe i närmare 30 procent och att de, tror jag, inte ens är uppe i 5 procent. Det vill i det fallet inte säga lite om brittiskt ledarskap att han ändå säger: "Vi är beredda att ta på oss detta åtagande därför att vi tror att vi måste ta vår del av det samlade ansvaret."

Jag tycker att det bara påminner oss om att det behövs ett starkt europeiskt samarbete, att det är det forum där man verkligen kan sätta press på varandra, där vi kan få länder att i full förvisning om att andra också är beredda att göra mer ta på sig större egna åtaganden. Det är väldigt svårt att se vad alternativet skulle vara.

Det är väldigt lätt att säga att det är för lite. Men det är ett första viktigt steg. Det är ett steg som måste följas av fler. Det nämns också, vilket Per Bolund också gjorde, att det i grunden siktar till ännu större utsläppsreduktioner och att det ligger i paritet med det som har nämnts i FN:s klimatpanel skulle behöva göras för att minska de långtgående negativa konsekvenser man där talar om.

Vad som i realiteten sedan har hänt i diskussionerna är ju att vi menar att det antas ett 30-procentsmål, men det bygger på att det heter att det ska vara ett internationellt åtagande. Annars är det ett bindande 20-procentsmål. Vi hade gärna, som sagt, sett att det blev 30 procent direkt.

Bara för att visa att vi inte är alldeles ensamma om den uppfattningen har det framgått att det också har varit den tyska regeringens uppfattning, Angela Merkel driver detta, och Storbritanniens. Med det sagt är inte alla med, men det är en växande grupp av länder. Exakt var det landar, både när det gäller detta och förnybarhetskriteriet, vet jag inte.

2006/07:20

7 mars

Visst, jag kan framföra synpunkter och gör det. Jag ska ha särskilda förmöten med nordisk-baltiska kretsen före toppmötet i morgon vid lunch. Det är klart att jag kommer att försvara vår mycket ambitiösa position och förklara att jag tycker att det också är någonting som andra bör följa upp. Men till slut är det så att de alla har sina EU-nämnder, sina parlament, sina väljare att gå hem till. Hur det nu är så är inte förståelsen och synen exakt likadan på detta i EU:s 27 länder. Desto viktigare just därför att vi faktiskt hittar former som även får de som är lite mer tveksamma eller inte villiga att gå lika långt att ändå vara med på tänkandet att börja jobba för reduktioner.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Då går vi in på andra omgången.

Anf. 17 HILLEVI LARSSON (s):

Det fastslås nu att det har kommit ett nytt mål. Det är att vi ska skapa en allians för familjerna, *alliance for families*. Jag har inte kunnat hitta i papperen exakt vad det här innebär. Jag är rädd för att olika länder kommer att lägga lite olika innebörd i det. Det finns olika traditioner i olika länder med olika styren. Vi har länder i EU som förbjuder abort. Vi har länder som uppmuntrar kvinnor att bli hemmafruar och till och med lägger hinder i vägen för att kombinera yrkesliv och familjeliv. Därför är jag lite orolig för att vi ska skriva under det här utan att ha definierat vad det är, för det kan under vägen bli en dragkamp mellan olika länder om vad som ska läggas i det här.

Det är också en väldigt stor utmaning för Europa att klara de demografiska förändringarna. Vi har väldigt många äldre som behöver försörjas. Då är det viktigt att kvinnor ges möjlighet att kombinera arbetsliv och familjeliv. Det handlar om barnomsorg, föräldraförsäkring, äldreomsorg och så vidare. Då är det viktigt att vi inte har någonting som motverkar Lissabonstrategin som just bygger på bland annat detta.

Jag skulle vilja fråga: Har vi fått se någon närmare definition? Kan vi verkligen skriva under om vi inte får det? Kan vi på något sätt få fram den svenska hållningen här?

Anf. 18 KARL SIGFRID (m):

Ordförande! Jag tycker att vi ska vara nöjda med att arbetet med bättre regleringar har fått en mer framskjuten roll jämfört med slutsatserna från december förra året. Den gången fanns behov av mindre kostsamma regleringar över huvud taget inte med bland de prioriterade punkterna.

Även i det här utkastet till slutsatser finns det utrymme för mer långtgående skrivningar, inte bara om att förenkla regler utan också om att helt slopa delar av regelverket.

I utkastet står det att regelförenklingar inte får kompromissa fastslagna målsättningar, det vill säga att man ställer sig negativ till att ompröva EU:s gemensamma ambitioner även på områden där vi har sett att ambitionerna gör större skada än nytta. Vi kan till exempel vara överens om att tillvaron hade varit lite enklare utan EU:s inblandning på arbetsområdet.

Jag skulle gärna se att statsministern kunde påpeka det faktum att om vi på allvar vill minska EU:s regelbörda handlar det inte bara om att förenkla regler utan det handlar också om att kunna slopa regler helt och hållet inom de områden där det inte finns ett tydligt mervärde av att ha gemensamma regelverk.

2006/07:20

7 mars

Anf. 19 ERIK A ERIKSSON (c):

Herr ordförande! Statsministern har redan talat om mötet med Tony Blair flera gånger, och det tyder ju på att det var ett fruktbart möte, vilket är väldigt positivt. Jag kan för att det inte ska bli några missförstånd säga att jag ställer upp på allt det du anförde i början.

Men jag har naturligtvis en fråga. Du pratade om vänner angående biobränslen och förnybara bränslen. Detta är ju viktigt. Du beskriver själv att du ska träffa Östersjöländerna om man så säger. Här är det viktigt att både ha en ödmjukhet och att visa på öppenhet, att vi vinner på handel och att vi vinner på den politik man slagit in på, som de baltiska länderna kanske anammat mer än vi över tid. Det är att vara vinnare att vara för handel och för öppenhet inför omvärlden.

Samtidigt behöver man hitta en väg där de får förståelse för att de faktiskt sitter inne med stora resurser som är till hjälp för att ställa om energin. Det gäller de baltiska länderna inte minst, men även andra länder som tidigare levde under ett totalitärt förtryck. Det är många som gick på måndagsmöten för Baltikums sak i Karlstad och på andra ställen i Sverige som är glada i dag för att dessa människor är fria och lever i demokrati, har chans att handla och se sig som medborgare tillsammans med andra inom EU. Jag vill bara trycka på detta.

Du nämnde att Storbritannien och Tyskland i dag är mer positiva till biobränslen. Jag skulle gärna vilja att du utvecklade det lite grann. Det finns fler vänner i detta just nu.

Anf. 20 LARS TYSKLIND (fp):

Ordförande! Det var ganska passligt att jag fick ordet, för jag tänkte fortsätta med klimatpolitiken.

Som en rent allmän synpunkt kan jag säga att jag tycker att Sverige för en väldigt bra och konstruktiv politik genom att man har inställningen att sätta ambitiösa mål men ändå fortsätta diskussionen så att man får med sig så många som möjligt till en viss nivå. Jag tror att det är det enda sättet inom alla politikområden. Det gäller miljöpolitiken, det gäller fiskeripolitiken och det mesta inom EU.

Ett av de mål som togs upp var förnybar energi. Erik Eriksson pratade också om det. 20 procent är ett bindande mål. Statsministern nämnde nog några siffror. Om jag uppfattade det rätt ligger Sverige redan i dag på 30 procent och Storbritannien på ca 5 procent. Bland annat vid det klimatseminarium som pågår nu, som också var väldigt givande så länge jag var med i dag, nämndes det att man måste göra skillnad mellan länderna. Det nämnde också statsministern. Hur långt har man kommit i diskussionen om att det blir olika? Jag kan nästan tänka mig att det till slut blir en förutsättning för att man ska acceptera detta. Vi är ett land som redan har 30 procent. Vi måste ju vara trovärdiga, menar jag.

Vi kan tycka att alla ska ha 20 % och så har vi 30 % själva från början. Då blir det inte trovärdigt, utan naturligtvis blir det skillnad mellan länderna. Hur långt har den diskussionen kommit?

Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Först vill jag säga till Hillevi Larsson att det är riktigt att det i § 20 finns en *establishment of an alliance for families*, som det heter. Det är väl känt att Angela Merkel har tyckt att det är viktigt att göra en sådan markering i slutsatstexten. Det bör noteras att det pratas om att titta på andra länder för något slags *best practice*. Det handlar inte om att ställa några krav som alla måste följa. Vi har också texter med som kräver en fortsatt utveckling när det gäller *promote equal opportunities between men and women*, så det finns perspektiv som jag tror att Hillevi Larsson och jag skulle kunnat enas om är ganska "svenska" i beskrivningen av detta. Det är alltså inget styrande.

Det kan väl låta förvånande, men de två internationella exempel på hyllningar till svensk familjepolitik och ett barnorienterat synsätt som jag har sett på sistone är för det första just nämnda förbundskansler i Tyskland, så till den milda grad att hon har fått en diskussion om huruvida barnen i Sverige mår bra av den svenska familjepolitiken eller inte. Det var som sagt hennes positiva referens som satte i gång mycket av den debatten. För det andra är det den brittiske oppositionsledaren David Cameron som, hemkommen till England efter besök här, berättade hur bra barn har det i Sverige. Det är väl bara att välkomna. Även om vi ibland har haft skilda synsätt har vi i grunden en väldigt utvecklad och bra familjepolitik till stöd för att både män och kvinnor ska kunna förena ambitionen att stå på egna ben i yrkesverksamhet och samtidigt också hinna med sina familjer. Men svaret är att vi inte till någon del binds av detta.

Till Karl Sigfrid kan jag säga att det inte finns något som hindrar att man tar bort hela regelverk. Jag kan också säga att när vi tittar på vårt nationella regelarbete handlar det inte om att omreglera utan om att minska bördan på olika sätt. Det förutsätter ibland att man helt tar bort regelverk. Det som är viktigt just när det gäller EU-nivån, kontra när man gör det här som ett nationellt regelförenklingsarbete, är ju att det inte EU sätter norm för och gör gemensamt tenderar att ramla ned i 27 nationella regleringar.

Det som är en återkommande kritik, vilket jag också tog upp i min inledning, är att det väldigt mycket är detta som är i vägen för expansiva svenska småföretag. De tycker nog att regelbördan ska minska i Sverige men de pratar också väldigt mycket om regelkrångel nere i Europa när de försöker komma ned på den europeiska marknaden. Det är därför det är viktigt både att ha en nationell ingång till detta och att också EU lättar sin regelbörda. Men det finns som sagt ingen konflikt kring detta att det också kan handla om att ta bort hela regelsystem.

En del av det andra som Karl Sigfrid sade handlar mer om utvecklingen och vad EU ska ägna sig åt. Det är en intressant diskussion, men då är vi inne i en del andra av de fördragsprocesser och andra processer som vi diskuterar.

Har vi några vänner i Sverige? Det vill jag ju säga att vi har. Det är en mycket bred uppslutning. Jag är ledsen att jag hela tiden refererar till ett

möte som jag hade i går, men det fungerar ofta så att man minns det man gjorde senast allra bäst. När det gäller målet om 20 % förnybar energi har vi ju kunnat konstatera att tolv medlemsstater i dagsläget kan acceptera detta. Här nämns Belgien, Bulgarien, Danmark, Irland, Italien, Portugal, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Österrike, Sverige och Holland. Så, ja, det finns en bred krets av länder som också kommer att prata för detta. Men det här visar också att det som sagt inte är alla. Det är därför det ska bli intressant att se var vi verkligen landar i detta.

Lars Tysklind nämner en diskussion som redan är i gång, nämligen begreppet *burden sharing*. Det är precis så. Om nu vissa länder redan har passerat det som vi säger ska vara styrande kan de inte säga: "Nu behöver vi inte göra mer." Då måste man också ha in ett perspektiv av så kallad *burden sharing*, alltså att länder som ligger långt i framkant ska ta på sig ytterligare för att därmed underlätta för en del länder som ser större svårigheter att nå fram till 2020.

Vi har varit tacksamma för att det inte är alltför detaljreglerade skrivningar kring detta av det enkla skälet att man då lätt blir oense, kan jag berätta, om vad dessa betyder. Från vilket historiskt datum ska man i så fall utgå för att hävda sina förbättringar? Våra förbättringar, som vi nu jämför med Kyotoprocessen, från 1990, imponerar. Men de är ännu mer imponerande om vi får gå tillbaka till det svenska 70-talet. Då kan vi verkligen tala om reduktioner. Vilka årtal man börjar spelar alltså väldigt stor roll. Det är alldeles riktigt att den typen av saker också kommer att komma in. Vi kommer att få inhemska svenska diskussioner om vår andel av *burden sharing*.

Anf. 22 INGVAR SVENSSON (kd):

Herr ordförande! Statsministern svarade inte på min första fråga, om en framgångsrik Lissabonprocess i förhållande till energi- och klimatpolitiken och hur han ser på den relationen.

Sedan har jag nu en annan, lite mindre viktig, fråga. När det gäller målen för energipolitiken talas det om "bindande mål". Min fråga är: Vad är det för praktisk skillnad mellan bindande mål och mål?

Anf. 23 JACOB JOHNSON (v):

Jag vill återkoppla igen till klimat- och energiavsnittet. Först vill jag då uttrycka mitt stöd till regeringen för ambitionen att få EU att ställa upp på ett villkorslöst mål på minus 30 % när det gäller utsläppen av växthusgaser även om vi i Vänsterpartiet gärna går längre. Ni får även vårt stöd för minus 35 %. Vi tror att det lönar sig att ligga före, både för miljön och för ekonomin, i framtiden.

Jag skulle vilja ta upp två konkreta frågor som är kopplade till det här. Den ena har anknytning till Erik Erikssons första frågeställning, nämligen något om åtgärder mot avskogningen som finns i rådsslutsatserna. En viktig faktor när det gäller avskogning i till exempel Latinamerika är ju att skogsmark omvandlas till betesmark för att tillgodose köttkonsumtionen i världen, som stiger kraftigt. FAO har ju nyligen problematiserat denna utveckling, och i Sverige har vi en kraftig ökning av köttkonsumtionen, med 23 % sedan 1995. Jag vill fråga statsministern om han mot denna bakgrund är beredd att verka för att EU vidtar åtgär-

der för att minska den stigande köttkonsumtionens negativa miljöpåverkan.

Vidare tar rådsslutsatserna upp stärkandet och utvidgningen av globala kolmarknader. I detta ingår ju handeln med så kallade utsläppsrättigheter. Nu är erfarenheterna av den här handeln hittills inte direkt lysande. Så skrev till exempel Svenska Dagbladet i går om en fullständig flopp för utsläppsrättighetssystemet. Företagen fick helt gratis utsläppsrättigheter som de sedan kunnat tjäna stora belopp på att sälja. Chefen för en stor industri har sagt att utsläppssystemet inte har någon inverkan på deras miljöinvesteringar. Vilka slutsatser drar regeringen av denna flopp för utsläppsrättssystemet, och är regeringen beredd att i stället argumentera för alternativ, som till exempel en global koldioxidskatt?

Anf. 24 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Statsministern lovordade Tony Blair för att han hade ett brittiskt ledarskap eftersom han vågade gå från, jag tror att det var 5 % förnybara energikällor till 20 %. Då är frågan vad det svenska ledarskapet är med en statsminister som lovar – just det – ingenting. Skulle det inte kunna vara en förhandlingsstrategi för att få med sig de andra länderna om Sverige faktiskt på mötet säger att även om vi redan i dag har lyckats komma över det här målet med 20 % förnybara energikällor är vi beredda att göra mycket mer just för att få den här fördelningen? Kan Sverige lova detta och få med sig andra länder vore det ett stort gemensamt steg. Det kan ju vara en förhandlingsstrategi eftersom vi, precis som statsministern redogjorde för, vet att alla länder inte är med på banan just nu. Men de kanske kan bli det på mötet.

När det gäller klimat- och energifrågan måste detta kopplas till Lissabonstrategin. Jag noterade att statsministern inte med ett ord nämnde miljöfrågorna när han redogjorde för Lissabonstrategin. Vi vet att denna egentligen ska stå på tre ben: miljövänlig tillväxt, sysselsättning och miljö. Då är frågan om Sverige helt har släppt punkten att miljöteknikutveckling borde vara en integrerad del i Lissabonstrategin för att få miljövänligare jobb.

Den tredje saken är den nordatlantiska pakten. Det ska vara en diskussion kring denna, men statsministern nämnde ingenting om vilka svenska ståndpunkter som ska fram i den diskussionen mer än det vanliga att det är viktigt att det finns ett bra samarbete. Det kan vi väl alla hålla med om, men jag tycker nog att statsministern borde notera att det här med terrorismbekämpning är anstränganden för relationerna mellan Sverige och USA eller EU och USA; att de inte kan stänga Guantánamobasen etcetera. Det borde statsministern lyfta fram i diskussionen. Man kan inte se det separat utan det är något som man borde lyfta fram i denna diskussion.

Slutligen vill jag nämna Berlindeklarationen, som kommer upp här. Där fick vi läsa i tidningarna i går att England nu, Tony Blair, verkar ha gått med på skrivningar om eurons förträfflighet i det europeiska samarbetet inför 50-årsjubileet. Då är frågan om Sveriges statsminister kommer att säga att det är helt okej att man skriver att euron har varit bra för EU:s utveckling när vi själva har haft en folkomröstning i Sverige som kraftigt tog avstånd från EMU-samarbetet. Det handlar lite om den här frågan om hur mycket man kan ha med i detta, vad som är erfarenhets-

mässigt och så vidare. Det är inte bara fråga om att vi vill ha med tydliga skrivningar om att utvidgningen är positiv utan också om vilka saker statsministern absolut inte tycker ska vara med i den här deklarationen.

2006/07:20

7 mars

Anf. 25 KENNETH G FORSLUND (s):

Herr ordförande! Jag vill rikta en fråga till utrikesministern, för det kommer ju att vara ett parallellt möte för utrikesministrarna. Jag ser att utrikesministern gläds över att han äntligen också får komma in i diskussionen. Utrikesministrarna ska diskutera Irak, Somalia och Libanon. Jag är naturligtvis intresserad av vad som där kommer att diskuteras i substans, framför allt när det gäller Irak. Kommer man att diskutera den flyktingsituation som i dag råder och den definitionsdiskussion som pågår i Europa om huruvida det pågår ett krig i Irak eller inte och att länder inte vill ta emot flyktingar med hänvisning till att det inte pågår ett krig? Det är ju viktigt att vi i EU i alla fall *försöker* att ta ett gemensamt ansvar för de flyktingströmmar som finns i världen. Är det möjligen en del i Irakdiskussionen? Jag hoppas ju det.

Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Jag ska försöka hedra alla frågor nu. Till Ingvar Svensson vill jag säga att jag tror att den allmänna känslan är att klimat- och miljöfrågan som del av Lissabonstrategin har vuxit till att inte helt stå på egna ben men att ta väldigt stort utrymme. På det sättet kan man säga att det benet har vuxit. Det är väldigt tydligt med ambitionerna kring Lissabonstrategin, att öka vår konkurrenskraft mot omvärlden, att få fram fler jobb och att det också ska finnas ett hållbarhetsperspektiv. Det är snarare så att god tillväxt faktiskt är en förutsättning för att vi ska klara mycket av klimatutmaningen. Det tycker jag är ett väldigt tydligt synsätt. På det sättet kan man inte säga att det har skjutits åt sidan. Det ska snarare ses som en mycket stor, och till och med växande, del av Lissabonstrategin vilket också återspeglas i hur det kommer att byggas ut vid det här toppmötet.

Skillnaden mellan bindande mål och mål är en fråga om den legala status detta får i efterhand. Bindande mål får ju legal verkan.

Låt oss, när det gäller Jacob Johnson, konstatera att när man ser på den globala klimatutmaningen är frågor om avskogning definitivt i centrum för diskussionen. Det vet alla som följer diskussionen i bland annat Brasilien. Det är klart att den frågan definitivt hör hemma i ett globalt perspektiv. Det märks också när vi över huvud taget pratar om landanvändning, hur man sköter skog, hur man ser till att skog mår bra och återplanteras.

Sedan kanske jag inte riktigt hängde med i hela kopplingen till hur vi åt kött. Därför får jag väl erkänna att jag inte har förberett några åtgärder på just det området. Men jag håller med om vikten av att förhålla sig till avskogningsproblematiken för att kunna lösa klimatutmaningen.

Jag antar att Jacob Johnson säger att han är vän av klimat och miljö. Då tror jag att man ska vara lite försiktig med att utropa att utsläppsriktorna är en flopp. Då kan man lätt dra slutsatsen att vi ska sluta med dem och ta bort dem. Det finns nog en del som skulle tycka att det var en bra idé. Men det är lite prematurligt att döma ut något som är precis i början och där alla är överens om att det behöver en tid för att komma på plats.

I slutsatstexten står det att vi ber kommissionen att *review an emission trading scheme* och komma tillbaka och till och med bredda användningen av utsläppsrätter. Det är något som vi också har tagit in i vår svenska regeringsförklaring. Vi menar att en del saker kommer att ske med detta utsläppsrättssystem. Det kommer att bli mer användbart. Det kommer att fungera bättre och då vara en bärande del av hur vi kommer att lösa klimatutmaningen. Jag vill inte skriva under på att vi har haft annat än vissa problem i ingången, som man också kunde förutse. Men jag menar att det definitivt behöver fortsätta att användas. Vi efterfrågar initiativ för att möjliggöra det.

Sedan ska Ulf Holm och jag diskutera ledarskap. Där vill jag påpeka att jag är beredd att i Bryssel i morgon utverka ett styrande mål om 30 procent när det gäller utsläpp av växthusgaser, trots att vår förbättring i enlighet med Kyotoavtalet bara är 7 procent. Det är också ett åtagande inför ett mål där vi ännu inte är – om vi nu ska kalla det ledarskap. Jag tror att för många som följer detta är åtgärderna som minskar växthusgaser absolut viktigast. Som jag sade i svaret till Lars Tysklind kommer vi heller inte att vara frånvarande i diskussionen om förnybar energi, av det enkla skälet att det blir *burden sharing*. Hur bra vi än är kommer det att ställas krav på oss att också ta ytterligare steg. Det ligger i konstitutionen. Man har förutsett att man inte ska ha någon sorts välöver... – det spelar ingen roll längre. Sedan kan man ha långa diskussioner om vad *burden sharing* betyder, vilket jag har indikerat.

Nu har jag skrivit ”Berlindeklarationen”, men jag vet inte riktigt vad du frågade om.

Anf. 27 ULF HOLM (mp):

Tony Blair har sagt att han är beredd att acceptera en Berlindeklaration där euro står med som en viktig del av Europas utveckling. Frågan är vad svenska statsministern har för synpunkter på detta.

Anf. 28 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Absolut. Jag vet inte exakt huruvida det står i den här texten men det står i fördraget. Det är väl bekant att man kan tycka att euron är en bra idé, vilket många politiska partier i Sverige tycker men ändå respekterar ett folkomröstningsutslag där svenska folket har sagt nej.

Jag tycker inte att det behöver föras samman på det sättet.

Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! Jag känner stor kärlek till Kenneth Forslund för möjligheten att få svara på en fråga. När det är sagt ska jag gärna säga att diskussionen hitintills väl speglar den balans det kommer att bli på mötet. Vi förutser inga texter, ingenting, på det utrikespolitiska området. Det blir den tyngdpunkt som detta möte hitintills har återspeglat.

Dock kommer det att bli en informell middagsdiskussion. Där är det tänkt att vi ska diskutera Somalia. Ordförandeskapet har bett Sverige att inleda. Det kommer att handla om den försoningsprocess där vi känner viss otålighet inför att den inte riktigt har kommit i gång i Somalia. Jag förutser och fruktar att vi också hamnar i diskussioner om finansieringen av Afrikanska unionens fredsbevarande insatser i Somalia. Det är en

gammal kändis som vi måste ta oss an på lite bredare basis. Vi har motsvarande problem i Sudandiskussionen.

2006/07:20

7 mars

Frågan gällde mer konkret Irak. Det som föranlett det tyska ordförandeskapet att sätta detta på dagordningen är den regionalkonferens i två olika omgångar som vi nu förutser i Bagdad, först på något lägre nivå och sedan på en högre nivå i april – det kanske till och med blir på ministernivå. Det är utan tvivel ett viktigt initiativ för stabiliteten i regionen och för ett regionalt ansvarstagande för utvecklingen i Irak. Som jag har sagt i andra sammanhang, har vi i Sverige och i Europa ett starkt intresse av att vi får ett demokratiskt, stabilt och sammanhållet Irak. Vi kan inte bara vara frånvarande från den processen. Jag har i samtal med Iraks utrikesminister i förra veckan verkat för att EU ska inbjudas till konferensen i Bagdad. Det var inte ursprungligen förutsett så – vi vet inte – men det är det som kommer att vara fokus.

Kommer flyktingsituationen att beröras? Det vet jag inte. Men det finns anledning att den berörs. Det är kanske mindre fråga om den flyktingsituation som är i dag – allvarlig som den är – som den som kan inträffa om säkerhetsläget i Irak skulle bli ännu mycket sämre. Som bekant har Tobias Billström och andra vädjat om att vi ska ha ett mer samlat europeiskt ansvarstagande för flyktingströmmar.

När detta är sagt vill jag säga till nämnden att det är klart att det här inte är något som vi bara kan säga när flyktingströmmarna kommer till oss. Då får vi vara beredda att ställa upp när flyktingströmmarna kommer till andra. Det finns från andra europeiska länder – rätt eller orätt, men inte alldeles orätt – en känsla av att när stora strömmar av illegal immigration har drabbat till exempel Iberiska halvön från Nordafrika, och de har ställt krav på solidaritet, har vi ställt oss relativt kallsinniga till detta. Solidaritet är ett fint ord, och i solidaritet ligger ett element av ömsesidighet. Jag säger bara detta. Jag tror att Kenneth Forslund och jag i och för sig inte har någon delad mening om detta, men jag vill göra denna reservation. Vi kommer möjligen att beröra förberedelserna för ett större möte som UNHCR kommer att ha för att diskutera den irakiska flyktingsituationen i mitten av april.

Libanon kan komma att beröras. Det är framför allt från fransk sida som man är angelägen om detta. Det handlar om den icke allmänna situationen, genomförande av säkerhetsrådsresolutionen men också förhandlingarna om Harirtribunalen. Det finns en viss möjlighet – statsministern nämnde att detta är president Chiracs sista möte – att Chirac tar upp frågorna, icke minst Libanonfrågan, i något annat sammanhang.

Låt mig också nämna – när jag nu ändå har ordet – att det som kan inträffa är att vi får en palestinsk samlingsregering under de närmaste dagarna. Jag ser inte riktigt de tecknen just nu, men för ordningens skull bör det redovisas. I så fall kan det inte uteslutas att vi måste komma med en text för att reagera på det. Men jag förutser det inte i dag.

Kampen mot terrorismen finns med på dagordningen för mötet. Det gör det normalt. Det är fråga om ett utbyte av erfarenheter av olika slag. Exakt vad som kommer att vara innehållet har vi ännu inte haft möjlighet att diskutera. Det finns anledning att återkomma till det.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den utvidgningen ut över världen.

Då går vi in för tredje rondan.

Anf. 31 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Tack till statsministern. Det statsministern sade om att Sverige lyfts fram som ett av fyra länder som lever upp till Lissabonprocessens mål är positivt. När Lissabonprocessen utvärderades 2005 beskrevs Sverige som det land som var bäst i arbetet med Lissabonprocessen.

Vid den översyn som skedde arbetade den socialdemokratiska regeringen aktivt för att bibehålla balansen i strategin, det vill säga att den skulle bygga på att de tre dimensionerna ekonomi, miljö och social sammanhållning ömsesidigt skulle stödja varandra – vilket också lyckades.

Jag hoppas att statsministern i diskussionerna på Europeiska rådet understryker vikten av detta. När kommissionen nu vill intensifiera Lissabonprocessen kan det finnas en oro att det leder till en förändring eller insnävning av de tre dimensionerna ekonomi, miljö och social sammanhållning. Jag vill gärna höra statsministern lite mer utförligt kommentera frågan.

Anf. 32 MARGARETA CEDERFELT (m):

Herr ordförande! Jag vill fråga statsministern om innovation, forskning och utbildning. Det bedrivs mycket utbildning och forskning inom den högteknologiska avancerade innovationsdelen. Samtidigt vet vi att innovationer som inte är på lika hög nivå ofta kan leda till såväl bättre miljö som flera arbetstillfällen och bättre ekonomi. Förs det någon diskussion om hur forsknings- och utbildningsresurser också ska omsättas till den typen av verksamhet?

Jag vill också återknyta till frågan om administrativa lättnader för företagen. Finns motsvarande diskussioner när det gäller att lätta på den administrativa bördan för forskningsanslagen? Den är omfattande och betungande för våra universitet och forskare i dag.

Anf. 33 ERIK A ERIKSSON (c):

Herr ordförande! Jag riskerar att snöa in på biobränslen, även om det är snösmältning ute!

I diskussionerna mellan EU och USA märker jag att Sverige delvis har tagit kommandot vad gäller satsning på alternativ energi. Det är glädjande speciellt eftersom det ibland i debatten uttrycks åsikter om att vi går andras vägar, att vi lägger oss för platt. Vi behöver ha ett gott samarbete med USA. Det är viktigt. Jag vill uttrycka en tacksamhet, inte så mycket en fråga. Jag har ställt nog med frågor som kan uppfattas på olika sätt. Det här är ett uttryck för ett stöd för en linje att vårda dessa kontakter, framför allt när de visar på ansvarstagande. Liksom nya demokratier, nya EU-länder, visar att de är beredda att ta ansvar ska vi även stötta USA om de visar att de tar ett ansvar.

Anf. 34 KARIN PILSÄTER (fp):

Herr ordförande! Jag vill följa upp min tidigare fråga apropå vad Margareta Cederfelt tog upp. Visst skulle utgiftsmålet om 3 procent göra en folktopist glad, särskilt om det följs åt av ökade statliga insatser. Det

handlar om hur mycket företagen lägger fram. Det ligger, trots allt, direkt helt utanför politikens räckvidd. Däremot är företagsklimatet avgörande här.

2006/07:20

7 mars

Det som fattas här är det som gör att man får valuta för pengarna, nämligen en mycket tydligare fokusering på bra villkor för entreprenörskap. Det är det som gör att den forskning, utveckling och de innovationer som kommer fram med hjälp av utgiftsmålen också leder till praktiska resultat. I översynen av Lissabonprocessen, trots andra förbättringar och uppstramningar, ligger kvar att man enbart fokuserar på utgiftsmålet. Men utgifter som inte leder till praktiska resultat är trots allt tyvärr bortkastade pengar. Vad som behövs är en tydligare fokus på entreprenörernas villkor, de som omsätter idéerna i praktisk handling.

Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr ordförande! Det är riktigt, Sonia Karlsson, att Sverige fick beröm. Det var bra. Men vi fick också kritik. Det fick många andra också. Under flera år ansågs Lissabonprocessen ha problemet att länderna sade mycket fina saker på möten, sedan åkte de hem och inte gjorde tillräckligt mycket. Sverige fick bland annat kritik när det gäller bristande nyföretagande och att kvaliteten brast när det gällde effekterna av det svenska utbildningssystemet. En del av de frågor som vi anser att vi har adresserat när det gäller att öka arbetsutbudet och att särskilt inrikta oss mot utbudsstimulerande åtgärder är också något som återkommande från olika håll har belysts som ett svenskt problem. Men, som sagt, mycket kritik inte minst när det gäller hållfasthet i offentliga finanser. Vi har budgetöverskott där fortsatt många kämpar med underskott.

När det gäller Margareta Cederfelts frågor förs den typen av diskussion, men rimligen i relevant ministerråd. Det är inte en toppmötesfråga på den detaljeringsnivån. Det är förmodligen mer den typen av innehållslig diskussion som Lars Leijonborg för vid sina respektive möten. Det har inte förts någon diskussion när det gäller administrativ börda inom forskningen. Det kan konstateras att allt som görs för att lätta den administrativa bördan kommer att ha många vinnare på många olika håll, kanske också möjligen inom forskningen. Det specifika perspektivet har mig veterligen inte diskuterats i det här forat. Men det är Lars Leijonborg som får svara för den saken.

Erik Eriksson har säkert som jag läst – jag antar att det är det som delvis refereras – att vi bland annat har en aktiv amerikansk ambassadör som gärna vill förmedla kontakter. Han ser stora och goda möjligheter för tekniköverföring – ett område där Sverige är duktigt. USA har naturligtvis också stort kunnande och skulle kunna vara intresserat av det. Jag håller helt med om att vi har all anledning att bejaka det.

Skälet till att vi förutser glada folkpartister, Karin Pilsäter, var inte så mycket det samlade utgiftsmålet. Jag tycker faktiskt att texterna svarar upp mot det Karin Pilsäter frågar efter. Jag tycker att det förs ett sådant resonemang. Det viktigaste är inte att nå ett utgiftsmål utan det handlar om att det måste hänga ihop. Forskningen måste leda över i innovation. Det måste finnas en grund för entreprenörskap. Det förs resonemang på det temat på ett par ställen – för vad nu dessa texter är värda. Det finns med som ett bra, levande perspektiv.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Då har vi ett uppsamlingsheat med frågor och förtydliganden.

Anf. 37 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för kommentaren, men den var inget svar på min fråga.

Jag känner en viss oro när kommissionen ska intensifiera Lissabonprocessen. Det var det min fråga gällde. Den får inte leda till en förändring eller insnävning av de tre dimensionerna, ekonomi, miljö och social sammanhållning. De ska stödja varandra. Det var det jag ville ha statsministerns synpunkt på.

Anf. 38 JACOB JOHNSON (v):

Jag har två ytterligare frågor om Irak till utrikesministern med anledning av ämnet på middagen. Det är dels en tiotusenkronorsfråga, dels en mer specifik fråga om läget i kurdiska delen av Irak.

Tiotusenkronorsfrågan gäller hur EU ska agera för en fredlig lösning av konflikten i Irak. Jag och Vänsterpartiet anser att de villigas invasion och ockupation av Irak var folkrättsvidrigt. Vi hoppas en dag att de högst ansvariga ska ställas till ansvar inför Internationella domstolen i Haag. Men för tillfället måste vi, som militärerna säger, gilla läget och försöka hitta en utväg för Irak ur detta inferno.

Låt mig göra en liknelse. Om en man får ett svärd rivet in i sidan måste först svärdet dras ut ur sidan för att sedan såret ska kunna läkas. Jag hoppas att utrikesministern kan förstå metaforen. På vilket sätt kan Sverige agera i EU så att svärdet dras ur den sårade irakiska kroppen och kroppen kan läkas?

Dessutom vill jag ta upp Kirkukfrågan i Kurdistan. Kirkuks status i Irak är omtvistad. Folkflertalet är kurder, men det bor också andra etniska grupper där, till exempel turkmener och araber. Nu finns en intern irakisk överenskommelse om hur detta ska lösas med hjälp av en folkomröstning som ska genomföras före årets utgång. Men det börjar bli svajigt här. Bland annat Turkiet och USA har börjat agera för att skjuta på folkomröstningen. Jag är orolig för att om inte folkomröstningen genomförs kommer ytterligare en stor konflikt att flamma upp inne i Irak. Hur ser utrikesministern på situationen och vilken är Sveriges och EU:s uppfattning i frågan?

Anf. 39 CHRISTINA AXELSSON (s):

Tack, statsministern, för att du så tydligt tar upp miljö- och klimatfrågorna. Det är den största utmaningen vi står inför. Det är viktigt att statsministern fortsätter den socialdemokratiska traditionen att verkligen driva på i dessa frågor.

Jag tänkte höra mig för om att biobränslen i transportsektorn ska ökas till 10 procent till 2020. Jag hoppas verkligen att man kommer till skott med detta. Men då är det viktigt att göra som man säger. Det ska inte bara bli ett mål som ritas upp. Det är ganska många år till 2020. Vi har tidigare sagt att vi ska nå upp till en andel av biobränslen i transportsektorn om 5,75 procent år 2010. Men Sverige ligger inte på mer än 3 ½ procent, om man ser på förra året. Jag kan bara ana mig till vad de andra länderna gör.

Kommer statsministern att säga något på mötet om att göra det man säger att man ska göra så att det verkligen blir gjort? Jag som socialdemokrat skulle vara jätteglad om Sveriges statsminister ville driva på den frågan.

2006/07:20

7 mars

Anf. 40 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Det var kanske inte ledarskap jag ville diskutera med statsministern utan främst förhandlingsstrategi. Ska man lyckas i en internationell förhandling såväl som i en förhandling i alliansen är det viktigt att visa att man gör konkreta saker själv. Då är det lättare att övertyga andra om att de kan göra samma sak. Så borde det väl också vara när det gäller förnybara energikällor. Om vi kan lova att ta på oss att göra saker är det lättare att få med sig andra och säga att de också ska klara det. Det är en förhandlingsstrategi.

Nu säger statsministern att om det blir bindande mål för förnybara energikällor – vilket vi inte är säkra på – kommer det att senare behandlas och förhandlas vilka åtaganden respektive stat ska göra. När ska detta ske?

Ingvar Svensson ställde tidigare en följdfrågan om bindande mål och mål. Vad händer med de länder som inte följer de bindande målen? Ska man sätta respektive statschef i EU-fängelse, eller vilka påföljder är att räkna med? Redan i dag finns det överenskommelser om att nå mål till en viss del i många saker, men det gäller där det inte finns exakta konsekvenser för de länder som inte når upp till de olika målen.

När det gäller den transatlantiska länken tycker jag att Sverige borde lyfta upp frågan om att vi inte ser så bra på USA:s terrorismbekämpning med tanke på integritetsfrågorna. Där finns Guantánamobasen. Sverige borde lyfta upp dessa saker och markera tydligt i diskussionen.

Det är naturligtvis bra att Sverige har goda relationer med andra länder. Precis som statsministern sade ska vi blicka mot till exempel Indien när det gäller energi- och klimatfrågor. Jag vill gärna ha en utrikesminister som åker dit och inte pratar om olja och gas utan i stället om förnybara energikällor för att de ska komma med på båten – inte heller kärnkraft, Carl Bildt. Jag tror att Sverige och Indien skulle ha mycket nytta av varandra för att utveckla dessa ytterligare. Det är viktigt att redan lägga upp en plan för detta. Jag har för mig att utrikesministern ska till Indien snart på ett möte, och det vore bra att ta upp om inte EU kan ha några diskussioner med Indien.

Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Herr ordförande! Det är riktigt, Sonia Karlsson, att jag skulle ha svarat fullständigt på frågan. I slutsatstexterna finns flera referenser som markerar det sociala, miljön och en ekonomisk dimension. Man behöver inte känna oro för att den balansen inte finns med.

Dock har jag noterat att det finns en diskussion om hela Lissabonstrategins framtid. Det sades att vi skulle bli den mest konkurrenskraftiga regionen i världen fram till 2010. Det är nu ganska nära. Det är särskilt intressant eftersom precis före 2010 kommer 2009, det vill säga det halvår då Sverige innehar ordförandeskapet. Framför allt i en tid när man upplever att Lissabonstrategin – det syns också i dokumenten – har börjat få verkan men där vi ändå inte riktigt är vid målet leder det till att det

förs diskussioner om inte Lissabonstrategin på olika sätt borde förlängas. Hur ska det i så fall se ut? I den delen kan det mycket väl öppnas en diskussion om vad det ska vara innehållsligt. Men balansen finns definitivt återgiven i texten.

Jag kände själv, Christina Axelsson, när jag läste upp min inledande text att det var många procentsatser. Det är ibland bra. En sak som vi har funderat på gäller att om vi har ett mål för förnybara energikällor, ska man då därtill ha en massa mål som spjälkar upp exakt vad det ska vara? Det finns risker med det, att man gör alla insatser i en riktning i en tid – framför allt i perspektivet 2020 – då det sker en teknikutveckling som snabbt bevisar att gamla sanningar snart inte gäller. Man ska också notera att det tioprocentmål som vi är beredda att ställa oss bakom är nationellt bindande utan den typ av bördefördelningsdiskussion som finns kopplad till annat. På det sättet är det riktigt konstaterat att det också kräver mer av oss. Vi måste mer fundera på hur vi kan underlätta framväxten av mer biobränslen. Det har varit en diskussion som har förts i Sverige under flera år och en politik som vi naturligtvis tänker fortsätta på olika sätt. Vi ska fortsätta att utveckla så att alternativen växlas in och kan växa fram.

När vi har äran, Ulf Holm, att ha kronprinsessan här vill vi inte hamna i ett läge där statschefen hamnar i fängelse. Det vore mycket olyckligt. Det enkla svaret är...

(Ulf Holm (mp): Sade jag så?)

Ja! Jag vill bara bevisa hur oerhört uppmärksamma vi är på frågorna!

Det enkla svaret är: Ja, man kan hamna i domstol. Det är den legala verkan. Dock råder inte den typen av ministerstyre att det blir fråga om en enskild individ utan det är mer Sverige som nation som får svara upp.

Bördefördelningsdiskussionen är tänkt att fortsätta i höst. Det är i när-tid. Kommissionen kommer att ha mycket att göra, givet det här toppmötet. Det sänder vidare flera saker som måste vidareutvecklas, bland annat bördefördelning.

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! Jag får börja med att be om ursäkt. Kenneth Forslund hade en fråga som jag glömde att svara på, nämligen om vi ska ge oss in i definitionsdiskussionerna. Jag tror inte det. Det skulle jag försöka undvika. Det är betydligt bättre att ha substansdiskussioner än definitionsdiskussioner. Sådana saker kan dessutom utfalla lite olika i olika länder. Om det ankommer på mig ska jag försöka undvika det av relativt uppenbara skäl.

Sedan var det Jacob Johnsons frågor om vad vi kan göra. Vi har ett intresse av hur det går. Det behöver bara illustreras av flyktingströmmen. Jag skulle gärna se – jag utvecklade detta i en debattartikel å regeringens vägnar i DN i förra veckan – en aktivare europeisk roll i regionen. Irak är en del av en region där vi måste vara mer engagerade.

Låt oss se på Irak specifikt. Vi vill motverka sekterism. Det är en sekterism som sprider sig och blir alltmer våldsam och inte bara hotar Irak utan hotar regionen i dess helhet. Vi vill uppmuntra regionala aktörer, oavsett vilka dessa är, att verka för nationell försoning i Irak. Det

borde de ha ett alldeles eget intresse av. Vi vill att man ska respektera Iraks nationella och territoriella integritet. Vi vill sedan att man inom Irak självfallet ska verka för en nationell försoningsprocess. Den kommer att komma till uttryck framför allt i diskussionerna om den konstitution som kommer att reglera förhållanden mellan de dominerande nationella och religiösa grupperna.

Det har skett vissa framsteg, framför allt överenskommelsen om den nya oljelagen. Det har förhandlats mycket länge om denna. Nu finns det en överenskommelse. Den har ännu inte passerat parlamentet, men det finns en solid majoritet för den. Det ska inte vara några större problem. Det ska föreläggas förslag före – tror jag – aprils månads utgång om ytterligare möjliga förändringar i den konstitution som redan har antagits. Jag tror att det är viktigt. Jag har ännu inte sett detta. Men om EU i något sammanhang kan spela en roll där ska man försöka göra det. Vi har tidigare från svensk sida aktualiserat möjligheten att ha en särskild representant för Irak, inte minst för det regionala perspektivet. Det har det inte blivit. Det är kanske möjligt att aktualisera det förslaget igen.

Jacob Johnson nämnde speciellt situationen i norr i de kurdiska områdena och vad som kan inträffa där. Kirkukfrågan är i centrum för detta. Jag delar åsikten att vi måste ha ett starkt fokus på vad som kan inträffa där. Det ska vara en folkomröstning om Kirkuks politiska tillhörighet innan årets utgång. Den folkomröstningen måste per definition föregås av en folkräkning för att upprätta en röstlängd. Än så länge ser vi inte så mycket av folkräkningen och upprättandet av en röstlängd. Det säger sig självt i sådana sammanhang att upprättandet av röstlängden är det som egentligen avgör röstresultatet. Det är föga förvånande att det är vissa blockeringar när det gäller att genomföra folkräkningen som ska leda till röstlängd.

Det är möjligt att det i de här frågorna kommer att aktualiseras en starkare politisk roll för till exempel Förenta nationerna, möjligtvis också med stöd av den europeiska unionen. Det vill jag inte alls utesluta. Jag tror att det kommer att finnas ett behov av en starkare politisk roll för andra internationella aktörer, framför allt Förenta nationerna, men också i någon utsträckning Europeiska unionen.

Från svensk sida kommer vi att verka för att EU är mer förberett för detta än hittills. Irak har egentligen varit anmärkningsvärt frånvarande från den utrikespolitiska agendan inom den europeiska unionen under senare år. Det är nog dags att ändra på den saken.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för detta samråd.

Avslutningsvis vill jag referera till vårt besök i Berlin där delar av EU-nämnden fick en hel del viktig information. Vi fick framför allt lära känna atmosfären och miljön i ordförandeskapet.

Vi framhöll hela tiden att vi hoppas att man nu hanterar fördraget på ett sådant sätt att vi i de nationella parlamenten känner oss delaktiga i beslutsprocessen. Jag är övertygad om att man har den intentionen. Det kan vara ett budskap till regeringen från riksdagen generellt att vi får känna oss delaktiga i vad som kommer att hända. Det gäller ju inte bara EU-nämnden utan även flera utskott här i riksdagen.

2006/07:20
7 mars

I riksdagen är vi tämligen överens om innehållet. Sakfrågorna får inte ta överhand. De kan lätt göra det om det blir fnurror på tråden.

Jag är övertygad om att vi alla har den ambitionen och att vi ska kunna åstadkomma en process som vi alla är tillfredsställda med.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens hållning i de frågor som vi har diskuterat.

Vi önskar er som ska åka till Bryssel lycka till och framgång i förhandlingarna och diskussionerna.

1 § Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	5
Anf. 5 HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	5
Anf. 6 ERIK A ERIKSSON (c).....	6
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	6
Anf. 8 ERIK A ERIKSSON (c).....	7
Anf. 9 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	7
Anf. 10 JACOB JOHNSON (v)	8
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 12 KARIN PILSÄTER (fp).....	8
Anf. 13 INGVAR SVENSSON (kd)	9
Anf. 14 PER BOLUND (mp)	9
Anf. 15 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	10
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 17 HILLEVI LARSSON (s).....	12
Anf. 18 KARL SIGFRID (m).....	12
Anf. 19 ERIK A ERIKSSON (c).....	13
Anf. 20 LARS TYSKLIND (fp).....	13
Anf. 21 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	14
Anf. 22 INGVAR SVENSSON (kd)	15
Anf. 23 JACOB JOHNSON (v)	15
Anf. 24 ULF HOLM (mp).....	16
Anf. 25 KENNETH G FORSLUND (s).....	17
Anf. 26 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	17
Anf. 27 ULF HOLM (mp).....	18
Anf. 28 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	18
Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	18
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 31 SONIA KARLSSON (s)	19
Anf. 32 MARGARETA CEDERFELT (m)	20
Anf. 33 ERIK A ERIKSSON (c).....	20
Anf. 34 KARIN PILSÄTER (fp).....	20
Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	21
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 37 SONIA KARLSSON (s)	21
Anf. 38 JACOB JOHNSON (v)	22
Anf. 39 CHRISTINA AXELSSON (s).....	22
Anf. 40 ULF HOLM (mp).....	23
Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	23
Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	24
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	25